

Felle strijd tussen emotie en rede

Theater

Antigone van Jean Anouilh door Toneelschuur Producties. Gezien: 22/11. T/m 21/12 Inl: toneelschuur.nl

Door KESTER FRERIKS

De handen van koning Kreon zigzaggen door de lucht. „Ga weg!” roept hij tegen de jonge, weerloze Antigone. Zijn heftige wanhoopsgebaren tonen eerder onmacht dan macht. Acteur Bart Klever in de rol van Kreon laat onovertroffen zien dat zijn leiderschap gevaar loopt. De aanleiding lijkt futiel, maar is dramatisch: Antigone wil haar broer, gesneuveld in de strijd, uit liefde waardig begraven. Maar hij is staatsgevaarlijk en moet voor straf als aas aan de roofvogels gevoerd worden. Dat is de wet en wie die wet overtreedt, veroordeelt Kreon ter dood. Dat conflict maakt van *Antigone* het ultieme drama over de strijd tussen rede en emotie, zowel in het origineel van Sofokles (442 v.C.), als bij deze bewerking van Jean Anouilh uit 1942.

Antigone is ook nog eens zijn aanstaande schoondochter. Regisseur Michiel de Regt levert met deze *Antigone* zijn meesterproef af. In een wit, beweegbaar decor, dat Kreons paleis voorstelt, krijgt het conflict fatale dimensies. De live uitgevoerde muziek van componist Phil Mills weerspiegelt de gemoedsbewegingen: nu eens de kille ratio van Kreon, dan de gevoeligheid van Antigone, prachtig vertolkt door Alejandra Theus.

Een nieuw, mooi accent dat Klever legt is de angst van Kreon voor Anti-

Bart Klever als koning Kreon (rechts) en Maarten Heijmans als zijn zoon Haemon. Foto Sanne Peper

gones emotionele inzet. Zij wil van geen wijken weten, zelfs als ze een offerdood moet brengen. Klever kan zichzelf nog zo almachtig voelen, ge-

huld in bontjas als een echte rockster, zijn ondergang dreigt. De muren van het paleis verbrokkelen in een dramatisch effect van ritselfende lamel-

len. Dit is toneel op zijn mooist: ook de toeschouwer kan niet kiezen tussen Kreon en Antigone. Het drama is volmaakt.

Halvering bibliotheek MCO is niet voldoende

Door onze cultuurredactie

AMSTERDAM. De bibliotheek van het Muziekcentrum van de Omroep (MCO) dreigt dakloos te geraken. Na overleg met de publieke omroep heeft het ministerie van OCW het Muziekcentrum laten weten dat er alleen nog geld is voor de primaire functie van de bibliotheek: het leveren van de bladmuziek voor op de lessenaars van de leden van het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor. Een plan van het MCO zelf, dat voorzorg in een halvering van de kosten van 800.000 euro op jaarbasis, is hiermee afgewezen.

De bibliotheek bevat een van de grootste bladmuziekcollecties ter wereld die in totaal vijf strekkende kilometers plankruimte beslaat.

Het MCO kreeg 32 miljoen euro subsidie. Nu is dat 14 miljoen. Anton Kok, directeur van het MCO, begrijpt dat de bibliotheek niet buiten schot kan blijven. „Maar als je alleen maar 'nee' zegt, zonder enig plan, dan dreigt de papiershredder.”

De NPO zegt dat het gedwongen door de bezuinigingen kiest voor programma's en dat er geen geld is voor het overnemen van de „cultuurhistorische muziekbibliotheek van het MCO die de publieke omroep zelf verder niet meer gebruikt”.

Kunstbeurs Kunstvlaai wil contact met zakenwereld

Geen protestbeurs meer, maar een plek om te exposeren en te netwerken. Vandaag opent de Kunstvlaai.

Door SANDRA SMETS

AMSTERDAM. Misschien weet u het niet meer, dat het Russische ruimtestation Mir in 1997 in botsing kwam met een onbemand ruimtevrachtschip. En het was al aan het aftakelen. Kunstenaars Chris Baaten en Marianne Theunissen weten het nog wel. Ze bootsten een soort botsing met

rondzwevende spullen na op de Kunstvlaai, die vandaag opent in een oud schoolgebouw in Amsterdam-Zuid. In een soort *space* plastic hangen meubels en rolkoffers – artistieke vrijheid – quasi zwevend aan het plafond, met astronautenonderbroeken die zich losmaken om voor eeuwig het heelal te doorkruisen.

Deze wilde fantasie wordt er geëxposeerd door het Amsterdamse Kunsttraject, een van de zeventig kunstenaarsinitiatieven en kunstopleidingen die zich presenteren tijdens dit festival van exposities, debatten, filmavonden, evenementen. De Kunstvlaai begon in 1997 als pro-

test, opgericht door instellingen die waren geweigerd door de kunstbeurs KunstRAI. Die tijd is voorbij. „We zijn geen anti-beurs meer”, zeggen curatoren Natacha Ginwala en Fleur van Muiswinkel. „In deze tijd van bezuiniging is het juist zaak om positief samen te werken, samen te experimenteren en te netwerken. Sommige van de initiatieven hier bestaan volgend jaar niet meer.”

Bij die nieuwe koers hoort een nieuwe locatie. Het festival wil zich vanaf nu elke keer wortelen in een andere buurt – dit keer aan de Zuidas waar zakenmensen uit het WTC-gebied gelokt worden met lunchtours

en met een gelegenheidsrestaurant dat zich richt op gezinnen.

Stichting Zet exposeert tekeningen in zwart-wit van Roland Sips bewust op verschoten muren van het schoolgebouw dat op de nominatie staat voor sloop. Het klaslokaal eraan is juist volledig *gewhitecubed* tot een museumzaal door het Haagse initiatief 1646. François Lemieux bouwde er een installatie naar oude etalagefoto's van Perzische tapijten. In het lokaal van de Nieuwe Vide bouwde Sjoerd van Leeuwen een theaterdecor voor filmbeelden van de Hedwigepolder met muziek van de opera *De Stomme van Portici* van Da-

niel Auber – die in 1830 de aanzet gaf tot de Belgische opstand tegen Nederland – waar volgens hem alle gewoontek rond de polder mee begon.

Met vier verdiepingen in het schoolgebouw is de Kunstvlaai groter dan ooit. Sommige deelnemers betrekken ook nog de omgeving bij het festival, zoals het Rotterdamse Ruim en het Russische Partizaning die kunstenaars als verkenner de buurt in sturen om onderzoek te vertalen in installaties of mee terug te nemen naar Moskou.

De Kunstvlaai, t/m 2/12 Nicolaas Lyceum, Amsterdam. Inl: kunstvlaai.nl

Schiffmacher uit Tattoo Museum

Door onze cultuurredactie

AMSTERDAM. Henk Schiffmacher is de toegang ontzegd tot het door hemzelf in het leven geroepen Amsterdam Tattoo Museum. Dit bevestigt de officiële huurder van het pand, het reïntegratiebedrijf Partners aan het Werk.

Schiffmacher is de geestelijk vader van het museum. De collectie bestaat voornamelijk uit zijn bezit. Hij meent dat die collectie „in gijzeling” is genomen.

Het conflict tussen Schiffmachers stichting Amsterdam Tat-

too Museum en Partners aan het Werk speelt al langer. Het reïntegratiebedrijf, zo was de afspraak, zou investeren in het museum, in ruil voor het bieden van een werkplek aan langdurig werklozen. Volgens Schiffmacher heeft het bedrijf al maandenlang het personeel niet betaald.

Deze week kwam het conflict tot uitbarsting. Schiffmacher, via Facebook: „Ik leef in een Jiskefet-situatie, wordt continu uit mijn tent gelokt. Maar het is een kunstwerk waaraan ik ben be-

gonnen en dat ik wil afmaken. Al moeten we het met z'n allen bestormen.” Schiffmacher overweegt een proces aan te spannen tegen het reïntegratiebedrijf.

De directeur van Partners aan het Werk, Jeannette Seret, zegt dat „financiële onregelmatigheden” bij de stichting haar dwongen de samenwerking „versneld” te beëindigen. De financiers van haar organisatie willen niet langer investeren in de stukgelopen samenwerking. Het museum blijft geopend voor bezoekers.

Advertentie

LEMPERTZ

VEILING TE KEULEN

7-8 december Aziatische kunst

Kijkdagen: 1-6 december

Neumarkt 3 D-50667 Keulen tel. +49/221/92 57 29 - 37 fax -6 www.lempertz.com brussel@lempertz.com

Advertentie

De eigentijdse beurs voor kunst, antiek en design
18 – 25 november 2012
RAI Parkhal (hal 8)

PAN
AMSTERDAM

Dagelijks 11.00 tot 19.00 uur
22 en 25 november tot 18.00 uur

Hoofdsponsor
Van Laren & Co

Download de gratis PAN it App!

www.pan.nl